

OTVORENO PISMO UPRAVNOM ODBORU HRVATSKOG DRUŠTVA ZA PREVENTIVNU I SOCIJALNU PEDIJATRIJU primjedbe na zapisnik UO-a

„Zašto još danas djecu 21. stoljeća uspoređujemo s krivuljama rasta iz prošlog stoljeća?“

Ovim intrigantnim naslovom želio sam izazvati dodatnu pozornost kako bih tu točku stavili na dnevni red Upravnog odbora Hrvatskog društva za preventivnu i socijalnu pedijatriju, ali nažalost, zbog „prečih problema“ ova točka je stavljena za razmatranje na jesen! Stigla je jesen, ali ove točke ponovo nema na dnevnom redu!

U svezi s postavljenim pitanjem u naslovu, moj je odgovor, dakako, da nema opravdanih razloga pošto je Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) usvojila nove standardne krivulje rasta za predškolsku djecu još 2006. godine, a da ni nakon 6 godina cijelu generaciju predškolaraca (od 0-6 god.) uspoređujemo s krivuljama rasta iz prošlog stoljeća! Ponavljam, nema razloga, osim volje da potrošimo malo vremena za učenje i primjenu.

Godine 2006. SZO je objavio nove krivulje rasta za predškolsku djecu, te ih je do 2011. godine prihvatiло 140 zemalja. Za razliku od prethodno primjenjivanih krivulja rasta podrijetlom iz Amerike (NCHS 1977. godine te revidirane 2000.), ove nove krivulje SZO-a su u konceptu bitno različite, one su prospektivne u smislu kako bi djeca trebala rasti, za razliku

od drugih krivulja koje su referentne, tj. daju presjek rasta neke populacije djece u jednom prostoru i vremenu.

Godine 2008. na Proljetnoj pedijatrijskoj školi jedna od glavnih tema bilo je područje „Rast i razvoj“. Uvodno predavanje održala je izravno voditeljica projekta SZO-a dr. Mercedes de Onis, a referat se može pročitati u Suplementu časopisa Paediatrics Croatica. Nakon predavanja nije bilo ozbiljnijih pitanja koja bi dovela u dilemu primjenu tih standardnih krivulja rasta.

Godine 2010. održan je 11. simpozij preventivne pedijatrije s temom „Nova kvaliteta u praćenju rasta i razvoja djece“. Nekoliko uvodnih referata bilo je posvećeno primjeni novih antropometrijskih krivulja.

Godine 2011. Američka akademija za pedijatriju (AAP) prihvaća za mjerjenje svoje djece krivulje rasta SZO-a za prve dvije godine života. Svojevrsni paradoks da se autori američkih krivulja odriču jednog dijela svojih krivulja, a mi to i dalje upotrebljavamo!

Godine 2012. u Pediatricsu AAP-a objavljaju nove preporuke o dojenju, među ostalim se zalažu za primjenu novih krivulja SZO-a za ranu dob.

Nakon svega rečenog neshvatljiva mi je ova rezistencija u neprihvaćanju stručnih dostignuća, kao i o nekim drugim preventivnim programima o kojima će progovoriti jednom drugom prilikom. Pošto sam nastojao na našim stručnim skupovima i upravnim tijelima naših pedijatrijskih udruženja pokrenuti akciju za primjenu navedenih antropometrijskih standarda, ali bez pravog odjeka, odlučio sam se obratiti svakom pedijatru kao pojedinцу, jer je liječenje i praćenje zdravlja djece prije svega naša individualna odgovornost.

Preporučam pedijatrima/cama Hrvatske da primijene standardne krivulje rasta SZO-a u svakodnevnoj praksi za predškolsku djecu, jer smo dužni činiti što je najbolje za djecu prema današnjim medicinskim spoznajama. www.who.int/child-growth.

Dakako, svjestan sam činjenice da će u skoroj budućnosti biti i novih spoznaja, da će i na tom području uskoro biti daljnjih poboljšanja, ali je važno da stalno pratimo i budemo u tijeku s novim medicinskim dostignućima.

U nadi da će ovo moje pismo naići na razumijevanje,

Prof. dr. sc. Josip Grgurić